

HAVO 5 Begrippenlijst Uitscheiding

bloeddruk

Hydrostatische druk die het bloed uitoefent op de wand van een bloedvat.

dialyse

Scheiding van stoffen met kleine moleculen van stoffen met grotere moleculen, bijv. zouten van eiwitten.

diurese

Urineafscheiding

excretie

Verwijdering van schadelijke en/of overbodige stoffen uit een lichaam.

filtratie in nieren

Ultrafiltratie Proces, waarbij kleine deeltjes in het bloed de wand van de bloedvaten en de haarvaten passeren. Grotere moleculen blijven hierbij in het bloed achter. Bij dit proces ontstaat voorurine.

glomerulus

Kluwentje van haarvaten in elk nierkapsel, speelt een rol in de ultrafiltratie.

lis van Henle

Gedeelte van het nierkanaaltje in een niereenheid. In het nierkanaaltje wordt de voorurine geconcentreerd tot urine.

nefron

Niereenheid, bestaande uit een nierkapsel, een haarvatenkluwen in het kapsel en een nierkanaaltje.

nier

Orgaan in de buikholte, dat betrokken is bij de uitscheiding en homeostase door het handhaven van pH, osmotische waarde en andere factoren.

nierdrempel

Concentratie bij welke de nieren een bepaalde stof gaan uitscheiden bijvoorbeeld glucose, boven de nierdrempel wordt glucose uitgescheiden.

niereenheid

Niereenheid of nefron bestaat uit een nierkapsel, een haarvatenkluwen in het kapsel en een nierkanaaltje.

terugresorptie

Resorptie van nuttige stoffen door middel van actief transport vanuit de voorurine in het bloed.

transport, actief

Transport door middel van permeasen, vaak tegen een concentratieverval in. Actief transport kost energie.

uitscheiding

Verwijdering van schadelijke en/ of overbodige stoffen uit een lichaam.

ultrafiltratie

Filtratie in de nierkapsels.

urine

Mengsel van afvalstoffen, lichaamsvreemde stoffen, overtollig water en overtollige zouten, uitgescheiden door de nieren.

verzamelbuisje

Kanaaltje in een nier waarin de urine uit de nierkanaaltjes verzameld wordt en dat uitmondt in het nierbekken.

voorurine

Vocht dat door ultrafiltratie van het bloed in de nierkapsels terechtkomt.